

(school) examenreglement

Aanpassingen per oktober 2024

- Blz. 12: Artikel 24
- Blz. 18: Bijlage III: herkansingen vmbo basis kader

Aanpassingen per oktober 2025

- Blz. 10: Artikel 18
- Blz. 10: Artikel 20
- Blz. 14: Artikel 34
- Blz. 18&19: Bijlage III: herkansingen vmbo basis, kader, mavo, havo en vwo

Geldig voor cohorten die starten in:

2023-2024

2024-2025

2025-2026

Nieuw-Vennep, september 2025

Inleiding

In deze gids vind je het (school)examenreglement van het Herbert Vischers College (HVC).

In het (school)examenreglement staan de rechten en plichten van de kandidaten ten aanzien van het school- en centraal examen. Het is daarom belangrijk dat elke kandidaat deze gids goed leest.

Het examenreglement is een afgeleide van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van de overheid. De volledige tekst van het uitvoeringsbesluit kan worden nagelezen op <https://wetten.overheid.nl/>.

Op het Herbert Vischers College wordt jaarlijks het (school)examenreglement en de PTA-gids voor het hele cohort samengesteld. Dit wordt voor 1 oktober verstrekt of toegezonden aan:

- de kandidaten en hun wettelijk vertegenwoordigers;
- de inspectie

Het kan voorkomen dat het programma of het reglement voor het cohort wijzigt. Wijzigingen worden digitaal gepubliceerd.

Voor de leesbaarheid van het document is ervoor gekozen de mannelijke variant te gebruiken. Overal waar de mannelijke variant staat, kan ook het vrouwelijke equivalent gelezen worden.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk I: Algemene Bepalingen	3
Hoofdstuk II: Onregelmatigheden	7
Hoofdstuk III: Organisatie van het examen	8
Hoofdstuk IV: Gang van zaken school- en centraal examen	8
Hoofdstuk V: Communicatie	11
Hoofdstuk VI: Herkansing en herexamen.....	12
Hoofdstuk VII: Uitslag	13
Bijlage I: Onregelmatigheden	14
Bijlage II: Materialen en hulpmiddelen per afdeling/vak	16
Bijlage III: herkansingsregeling schoolexamens per afdeling	17
Bijlage IV: Samenstelling combinatiecijfer havo en vwo	20

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Art. 1 Begrippenlijst

- Bevoegd gezag: het bestuur van de Stichting IRIS.
- Centraal examen: het gedeelte van het examen dat landelijk geëxamineerd wordt onder landelijk vastgestelde normen.
- College voor toetsen en examens: het college dat op landelijk niveau is belast met vaststellen van het centraal examen, zowel inhoudelijk als organisatorisch.
- Commissie van Beroep: een commissie die is ingesteld door het gemandateerd gezag, waarbij een kandidaat in beroep kan gaan tegen een beslissing van de rector.
- Examinator: degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak in enig schooljaar waarover het (school)examen zich uitstrekt.
- Examencommissie: de commissie die zorgt voor de kwaliteitsborging van de schoolexaminering
- Gemandateerd gezag: Rector Herbert Vissers College
- Handelingsdeel: is een schooleigen invulling van een deel van het examenprogramma. Dit is een verplicht af te ronden opdracht binnen een schoolexamen dat per definitie 'naar behoren' moet zijn, omdat zonder afgesloten handelingsdeel er geen eindcijfer voor het schoolexamen kan worden vastgesteld.
- Herexamen: het opnieuw deelnemen aan een vak van het centraal examen.
- Herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen.
- Inspectie: Inspectie van het Onderwijs, sector voortgezet onderwijs
- Kandidaat: eenieder die door het gemandateerd gezag tot het schoolexamen en centraal examen wordt toegelaten.
- Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Periode: het deel van de examenperiode, dat afgesloten wordt met een toetsweek.
- Profielwerkstuk: het profielwerkstuk (mavo/havo/vwo) is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
- PTA: programma van toetsing en afsluiting.
- Rector: de rector van de school, namens het bevoegd gezag belast met de uitvoering van het examen.
- Schoolexamen: het gedeelte van het examen dat geëxamineerd wordt volgens het PTA.
- Teamleider: degene die belast is met de dagelijkse leiding van de afdeling.
- Toets: (een onderdeel van) het (school)examen, zijnde een:
  - schriftelijke toets
  - mondelinge toets
  - praktische opdracht
  - kijk- en luistertoets
  - handelingsdeel
- Zitting: een door de school georganiseerde bijeenkomst waarop een toets wordt afgenomen

Art. 2 Bevoegd gezag

1. De verantwoordelijkheid van de totstandkoming en uitvoering van het examen en het examenreglement valt onder het bevoegd gezag. Formeel is dit het college van bestuur van de stichting IRIS. De praktische uitvoering valt onder de rector van het HVC. Deze wordt gevormd door de directie en de teamleiders. In eerste instantie is de verantwoordelijk teamleider van de afdeling het aanspreekpunt voor kandidaten en hun wettelijk vertegenwoordiger(s).
2. De rector beslist in alle gevallen waarin het reglement niet voorziet.
3. Indien een kandidaat of groep kandidaten onevenredig zwaar getroffen wordt in de rechtmatige uitoefening van dit reglement, die uitgaat boven de in het reglement verwachte uitkomsten en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kan de rector, in onvoorziene omstandigheden, anders beslissen dan de in dit reglement opgenomen regels.

Art. 3 Vaststelling reglement en PTA

1. Het examenreglement is op voorstel van de examencommissie vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

Art. 4 Examensecretaris

1. De rector wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2. De rector en de examensecretaris verrichten gezamenlijk bepaalde taken.
3. De examensecretaris heeft de taak om de rector te ondersteunen bij:
  - het organiseren en afnemen van het eindexamen;
  - de uitvoering van het examenreglement;
  - vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
  - de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting;
  - de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen.
4. De rector stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het derde lid worden opgenomen.
5. De rector verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
6. De rector draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.

Art. 5 Examencommissie

1. De rector van de school:
  - stelt een examencommissie in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
  - benoemt de leden van de examencommissie
  - draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en is als volgt samengesteld:
  - één voorzitter;
  - één afgevaardigde basis/kader;
  - één afgevaardigde mavo;
  - één afgevaardigde havo/vwo;
  - één afgevaardigde HVX.
3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
  - leden van het bevoegd gezag;
  - de rector van de school;

- leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen;
  - kandidaten van de school en hun wettelijk vertegenwoordiger(s).
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
- de desbetreffende schoolsoort;
  - de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs;
  - de kwaliteit van examinering.
5. De taken en bevoegdheden van de examencommissie bestaan uit:
- het borgen van de kwaliteit van de examinering en van de schoolexamens;
  - het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen;
  - het vaststellen van de schoolexamens;
  - het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma, een certificaat of een verklaring als bedoeld in artikel 7.4.6a alsmede het uitreiken of afgeven daarvan;
  - het verlenen van vrijstelling van een instellingsexamen of een centraal examen;
  - het bij de uitslag betrekken van een keuzedeel waarin de student in het kader van een eerder door hem gevolgde beroepsopleiding examen heeft afgelegd maar dat niet met goed gevolg door hem is afgesloten.

Art. 6 Bezwaar

1. Een kandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan niet akkoord gaan met een beoordeling ten aanzien van een onderdeel van het schoolexamen, dan wel enige maatregel of handeling voortkomend uit dit examenreglement. Dit melden zij bij de teamleider van de betreffende afdeling. De teamleider stelt een onderzoek in en besluit.
2. Een examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan tegen een besluit van de teamleider bezwaar aantekenen, zij maken dit kenbaar bij de rector. De rector stelt een onderzoek in en besluit.
3. Een examenkandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger kan tegen een besluit van de rector administratief beroep instellen bij de Commissie van Beroep voor de (school)examens.
4. Het administratief beroep wordt schriftelijk binnen vijf dagen na bekendmaking van het cijfer of bekendmaking van de maatregel bij de Commissie van Beroep ingediend.

Art. 7 Commissie van Beroep

1. Een examenkandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan tegen een besluit van de rector administratief beroep instellen bij de Commissie van Beroep die is ingesteld door het bevoegd gezag.
2. De Commissie van Beroep stelt een onderzoek in en besluit, de betrokkenen gehoord hebbend, in hoogste instantie. Hangende een beroepszaak bestaat de mogelijkheid, dat het eindcijfer schoolexamen voor een of meerdere vakken niet tijdig voor de aanvang van de eerste periode van het centraal examen kan worden vastgesteld; in dat geval neemt de kandidaat voor het/de betrokken vak(ken) deel aan het centraal examen.
3. De Commissie van Beroep wordt gevormd door twee examensecretarissen.
4. De rector maakt geen deel uit van de commissie van beroep.
5. Het adres van de Commissie van Beroep is:
Commissie van Beroep van het Herbert Vissers College
Postbus 134
2150 AC Nieuw-Vennep

Art. 8 Afwijkende wijze van examineren bij handicap of ziekte

1. De rector kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het schoolexamen of centraal eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat.
2. De rector bepaalt de wijze waarop het examen door de examenkandidaat vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van dit besluit wordt voldaan.
3. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoeld in het eerste lid, dat:
  - er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
  - de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in elk geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten;
  - een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onderdeel a genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
4. De rector doet van de wijze waarop het examen ingevolge dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

Art. 9 Afwijkende wijze van examineren bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal

1. Het bevoegd gezag kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is.
2. De afwijking, bedoeld in het eerste lid, kan betrekking hebben op:
  - het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - het vak Nederlandse taal; of
  - enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
3. De afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
4. De rector doet van elke afwijking ingevolge dit artikel mededeling aan de inspectie.

Art. 10 Inhoud van het examen

1. De kandidaat kiest uit het aanbod van school een vakkenpakket, dat voldoet aan de richtlijnen van de overheid.
2. De kandidaat kan, als dat door school wordt toegestaan, in meer vakken eindexamen doen dan wettelijk verplicht is.
3. Een kandidaat kan van het examen in vakken worden vrijgesteld, als hiervoor op wettelijke basis vrijstelling of ontheffing is verleend.

Art. 11   Doubleren en zakken

1. Een kandidaat die een leerjaar moet overdoen, dient alle onderdelen uit dat jaar opnieuw te doen met uitzondering van de volgende onderdelen:
  - praktische opdrachten die met minimaal een voldoende zijn afgesloten;
  - vakken met alleen een schoolexamen, waarvoor de kandidaat als eindcijfer minimaal een voldoende heeft behaald;
  - het profielwerkstuk als dat met minimaal een voldoende is afgesloten.
2. In het geval een kandidaat het examenjaar overdoet en er een gewijzigd schoolexamen is, doet de vaksectie een voorstel aan de rector om het SE-programma van de kandidaat aan te passen, zodat toch aan de gestelde verplichtingen kan worden voldaan.

Art. 12   Vervroegd examen

1. Kandidaten uit een voorexamenjaar kunnen, voor zover het bevoegd gezag hen dat toestaat, in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, centraal examen afleggen. Bij niet-bevordering zal het behaalde CE-resultaat komen te vervallen.
2. In het geval van vervroegd examen volgt de kandidaat voor het betreffende vak een speciaal daarvoor ingericht PTA.
3. Toelating tot het centraal examen is alleen mogelijk na afronding van het daarvoor bestemde PTA en na toestemming van het bevoegd gezag.

Art. 13 Rekenen

1. Voor kandidaten met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in de eindtoetsing voor wiskunde. Kandidaten zonder wiskunde krijgen een apart schoolexamen rekenen.

Hoofdstuk II Onregelmatigheden

Art. 14 Onregelmatigheden

1. Als een kandidaat zich ten aanzien van een examenonderdeel schuldig maakt aan onregelmatigheden, dan kan de rector de volgende maatregelen treffen jegens deze kandidaat:
  - a) het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b) het ontzeggen van deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c) het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Het hernieuwd examen kan pas worden afgenomen in een volgend tijdvak van het centraal examen
  - e) het ongeldig verklaren van het schoolexamen waarbij de onregelmatigheid heeft plaatsgevonden, waarbij de kandidaat verwezen wordt naar de eerstvolgende herkansingsmogelijkheid.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
3. De rector zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie.
4. In het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 komt de term fraude niet voor. De wetgever gebruikt de veelomvattende term onregelmatigheid. Het plegen van fraude valt hieronder. Zie bijlage I voor een (niet limitatieve) opsomming.

Hoofdstuk III Organisatie van het examen

Art. 15 Schoolexamen

1. In het PTA van de afdeling is vermeld wanneer de schoolexamens uit het PTA worden afgenomen.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In het geval van flexibele digitale examens op het vmbo BB en KB geldt dat het schoolexamen in het betreffende vak is afgesloten voor het centraal examen.
3. Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld moeten uiterlijk tien dagen voor aanvang van het eerste tijdvak zijn afgesloten.
4. Deelname aan de geplande schoolexamentoetsen is verplicht.
5. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.
6. De rector kan afwijken van het tweede punt als een kandidaat door ziekte of door een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afronden voor aanvang van het eerste tijdvak. De kandidaat wordt in de gelegenheid gesteld om het schoolexamen van dat vak af te ronden, na aanvang van het eerste tijdvak, maar vóór het centraal examen van dat vak.

Art. 16 Bewaarprocedure

1. Schoolexamenwerk wordt gedurende het lopende PTA van het betreffende cohort op school bewaard.
2. Centraal-examenwerk blijft zes maanden op school bewaard.

Hoofdstuk IV Gang van zaken school- en centraal examen

Art. 17 Verhinderings

1. Als een kandidaat door ziekte of andere bijzondere omstandigheden niet in staat is een toets te maken nemen de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de kandidaat vooraf telefonisch contact op met school.
2. Zodra de kandidaat weer in staat is naar school te gaan, neemt deze een ondertekende brief van zijn of haar wettelijk vertegenwoordiger(s) mee, met daarin de reden van afwezigheid.
3. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk dertig minuten na aanvang van de toets worden toegelaten (met uitzondering van kijk- en luistertoetsen: hier is te laat komen niet mogelijk). Komt een kandidaat meer dan 30 minuten te laat, dan mag deze niet meer deelnemen aan de toets. Een kandidaat die te laat is, heeft geen recht de gemiste tijd in te halen.
4. Als een kandidaat om geldige redenen een toets heeft gemist (zie art 17.1), dan dient deze te worden ingehaald tijdens het door school georganiseerde inhaalmoment. De kandidaat wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.
5. Als een kandidaat een toets mist tijdens het inhaalmoment, kan de kandidaat de toets niet opnieuw inhalen. Dit wordt aangemerkt als een onregelmatigheid, bedoeld in artikel 14.
6. Als een kandidaat een toets mist tijdens het herkansingsmoment, wordt dit aangemerkt als een onregelmatigheid, bedoeld in artikel 14.

Art. 18 Gang van zaken bij een toets

1. Een toets wordt gemaakt onder toezicht van een toezichthouder.
2. Een toets duurt vijftig minuten, tenzij anders aangegeven.
3. De kandidaat zorgt dat deze op tijd aanwezig is bij een toets.
4. De kandidaat maakt het examenwerk met een zwart- of blauw schrijvende pen.
5. In bijlage II is per afdeling en vak weergegeven welke materialen en hulpmiddelen een kandidaat bij zich mag hebben.
6. De vakdocent kan beslissen het standaardpakket aan te passen.
7. Het meenemen van een mobiele telefoon of andere zend- en ontvangstapparatuur is verboden.
8. Het gebruik van generatieve AI (zoals ChatGPT) is niet toegestaan, tenzij de docent per vak en per opdracht nader specifieke criteria aangeeft voor toegestaan gebruik.
9. De kandidaat levert zijn (digitaal) gemaakte werk, opgaven, bijlagen en kladpapier bij een toezichthouder in. Als een kandidaat het werk meeneemt buiten het toetslokaal kan de rector overgaan tot maatregelen genoemd in artikel 14.
10. Als de kandidaat klaar is met zijn werk, dan blijft deze zitten tot het einde van de toets. Wanneer een toets langer dan vijftig minuten duurt, dan mag de kandidaat na vijftig minuten vertrekken.
11. Indien een kandidaat (al dan niet in strijd met de bepalingen in dit examenreglement) het examenwerk met potlood heeft gemaakt, wordt onmiddellijk na het beëindigen van de examenzitting het werk gekopieerd; het origineel wordt bewaard in een kluis. De corrector ontvangt de kopie ter correctie.

Art. 19 Mondeling

1. Als een onderdeel van het schoolexamen mondeling wordt afgenomen, dan is daar altijd een tweede beoordelaar bij, of wordt een geluidsopname van het mondeling gemaakt.

Art. 20 Praktische opdrachten

1. Bij het inleveren van praktische opdrachten die deel uitmaken van het schoolexamen, geldt:
  - de docent geeft minimaal drie weken van tevoren op wanneer de opdracht moet worden ingeleverd en aan welke voorwaarden het moet voldoen.
  - de kandidaat levert de opdracht persoonlijk in bij de docent volgens de afgesproken inleverwijze.
  - de ingeleverde opdracht blijft in beheer van de school.
  - het gebruik van generatieve AI (zoals ChatGPT) is niet toegestaan, tenzij de docent per vak en per opdracht nader specifieke criteria aangeeft voor toegestaan gebruik.
2. Bij te laat inleveren van praktische opdrachten die deel uitmaken van het schoolexamen, geldt:
  - in het geval door ziekte of andere bijzondere omstandigheden uitstel nodig is, dan vindt er overleg plaats tussen de school en de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de kandidaat. De school kan hierbij vragen om een schriftelijke verklaring.
  - in het geval er geen geldige reden is, kan de rector overgaan tot maatregelen zoals in artikel 14 staat beschreven.

Art. 21 Regels omtrent het centraal examen

1. Tijdens het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook over de opgaven gedaan.
2. De kandidaat dient uiterlijk een kwartier vóór het examen aanwezig te zijn in de examenzaal, zodat iedereen na het uitdelen van de opgaven en eventuele overige zaken op tijd kan beginnen.
3. Boeken, tabellen en rekenapparaten kunnen vóór aanvang van het examen gecontroleerd worden.
4. Tassen mogen niet meegenomen worden in de zaal.
5. Het is verboden om andere zaken dan de toegestane hulpmiddelen mee te nemen in het examenlokaal.
6. Meenemen van telefoons en andere apparaten waarmee informatie kan worden verzonden of ontvangen is verboden.
7. Als een kandidaat in overtreding is van lid 4, 5 of 6 van dit artikel of van één van de in bijlage I opgenomen onregelmatigheden, dan geldt dit als fraude en kan de rector maatregelen nemen, zoals in artikel 14 is geformuleerd.
8. Op het examen mag alleen gebruik worden gemaakt van papier dat door school is uitgedeeld. Dit geldt ook voor kladpapier.
9. Het gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan.
10. De kandidaat controleert of deze de juiste opgaven en bijlagen heeft ontvangen.
11. De kandidaat mag het examenlokaal verlaten na toestemming van een toezichthouder.
12. Vanaf het uitdelen van de examenopgaven tot het verlaten van alle kandidaten uit het examenlokaal heerst volkomen stilte in het examenlokaal.
13. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk dertig minuten na aanvang van het examen worden toegelaten. Een kandidaat die te laat is, heeft geen recht de gemiste tijd in te halen.
14. Dertig minuten na aanvang van het examen, mag een kandidaat niet meer deelnemen aan het examen.
15. Eenmaal gemaakt werk behoudt zijn geldigheid.
16. Een kandidaat die tijdens het examen onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat, beoordeelt de rector of de kandidaat het werk kan hervatten. Als een kandidaat het werk niet kan hervatten, kan op grond van een medische verklaring de inspecteur verzocht worden het gemaakte werk ongeldig te verklaren.
17. Als een kandidaat klaar is met zijn werk, mag deze gedurende de aangegeven tijd de examenzaal verlaten. De kandidaat levert zijn (digitale) gemaakte werk, opgaven, bijlagen en kladpapier bij een toezichthouder in. Als een kandidaat het werk meeneemt kan de rector overgaan tot maatregelen genoemd in artikel 14.
18. Tijdens het laatste kwartier van een examen mag een kandidaat het examenlokaal niet meer verlaten.

Art. 22 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Als een centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze is afgenomen, kan de inspectie besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.

Art. 23 Onvoorziene omstandigheden centraal examen

1. Als door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe dan moet worden gehandeld.

Art. 24 Verhinderings centraal examen

1. Als een kandidaat om geldige redenen ter beoordeling van de rector niet in staat is één of meerdere toetsen in het eerste tijdvak te maken, dan wordt hem de gelegenheid geboden deze tijdens het tweede tijdvak te maken, met een maximum van twee examens **per dag**.
2. Als een kandidaat om geldige redenen tijdens het tweede tijdvak niet in staat is het examen te maken, dan wordt deze in de gelegenheid gesteld deze in het derde tijdvak te maken.
3. In geval van art. 23.1 of 23.2 meldt de kandidaat zich zo snel mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij het College voor toetsen en examens.

Art. 25 Spreiding eindexamen

1. De rector kan toestaan dat een kandidaat die langdurig ziek is, of door andere bijzondere oorzaken, het examen in twee opeenvolgende schooljaren aflegt. De inspectie wordt hiervan op de hoogte gebracht.
2. Bij spreiding van het eindexamen wordt voor de bepaling van de uitslag het examen als één geheel beschouwd. De kandidaat kan niet de vakken die deze in het eerste schooljaar heeft afgerond in het tweede schooljaar opnieuw doen.

Hoofdstuk V Communicatie

Art. 26 (eind)beoordeling schoolexamen

1. De beoordeling voor een onderdeel dat voor het schoolexamen meetelt, wordt de kandidaat uiterlijk tien werkdagen na inlevering medegedeeld.
2. Cijfers voor onderdelen van het schoolexamen worden na inzage van de kandidaten officieel vastgesteld. De vastgestelde cijfers maken onderdeel uit van het examendossier. De beoordeling en het gemiddelde tussenresultaat worden weergegeven in Magister.
3. Als een toets door twee docenten beoordeeld wordt, dan komen zij in onderling overleg tot een beoordeling. Als zij er na overleg niet uit komen, dan geldt het gemiddelde van de cijfers.
4. In het programma van toetsing en afsluiting staat met welke wegingsfactoren de afzonderlijke onderdelen worden berekend in het schoolexamen.
5. Onderdelen die niet met een cijfer worden beoordeeld, maar wel onderdeel zijn van het
6. schoolexamen dienen minimaal 'voldoende' te worden afgesloten.
7. Handelingsdelen dienen minimaal 'naar behoren' te worden afgesloten. Wanneer een handelingsdeel niet naar behoren is, moet deze opnieuw worden gedaan totdat de kwalificatie 'naar behoren' is behaald. De herkansingsregeling is niet van toepassing.
8. De vakken KCKV, lichamelijke opvoeding, het LOB-dossier en het profielwerkstuk dienen minimaal met een voldoende te worden afgesloten.
9. De vakken godsdienst en ethiek maken geen onderdeel uit van de zak-/slaagregeling, maar dienen minimaal met een voldoende te worden afgesloten.

Art. 27 Inzage schoolexamenwerk

1. Inzage en bespreken van het schoolexamenwerk gebeurt onder toezicht van de docent.
2. Schoolexamens mogen de school niet verlaten. Van het werk mogen geen aantekeningen worden gemaakt en er wordt ook geen mededeling over het gecorrigeerde werk gedaan.
3. Inzage van digitaal gemaakt (gesloten) werk geschiedt uitsluitend vanaf beeldscherm.
4. Het is de kandidaat nimmer toegestaan het gemaakte werk op enigerlei wijze te vermenigvuldigen.

Art. 28 Mededeling cijfers schoolexamen

1. Vóór de aanvang van het centraal examen maakt de school de volgende gegevens aan de kandidaat bekend:
  - de eindcijfers van het schoolexamen;
  - de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
  - de beoordeling en titel van het profielwerkstuk.
2. De kandidaat ontvangt een overzicht per vak met de eindbeoordelingen van de schoolexamens. De kandidaat ondertekent deze voor ontvangst.

Art. 29 Bezwaar eindcijfer schoolexamen

1. Als een kandidaat of diens wettelijk vertegenwoordiger(s) verzorgers niet akkoord gaat/gaan met het eindcijfer van het schoolexamen kunnen zij aan de Commissie van Beroep verzoeken dit cijfer te herzien of een herkansing toe te staan.
2. Een dergelijk verzoek wordt schriftelijk ingediend binnen vijf dagen nadat het cijfer schriftelijk ter kennis van de kandidaat of hun wettelijk vertegenwoordiger(s) is gebracht bij de Commissie van Beroep. De commissie stelt een onderzoek in en besluit, de betrokkenen gehoord hebbend, in hoogste instantie. Hangende een beroepszaak bestaat de mogelijkheid, dat het eindcijfer Schoolexamen voor een of meerdere vakken niet tijdig voor de aanvang van de eerste periode van het centraal examen kan worden vastgesteld; in dat geval neemt de kandidaat voor het/de betrokken vak(ken) deel aan het centraal examen.

Hoofdstuk VI Herkansing en herexamen

Art. 30 Schoolexamens

1. In de PTA-gids is weergegeven voor welke SE-onderdelen herkansing mogelijk is
2. In bijlage III is per afdeling de herkansingsregeling opgenomen.
3. Voorafgaande aan de herkansingen ontvangen kandidaten en hun wettelijk vertegenwoordiger(s) bericht over de wijze waarop ingeschreven kan worden voor de herkansing.
4. Als een kandidaat een toets herkanst heeft, dan geldt het hoogst behaalde cijfer.

Art. 31 Centraal examen en herexamen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak waarin deze examen heeft gedaan het herexamen te maken in het tweede tijdvak.
2. De kandidaat vraagt schriftelijk de herkansing aan vóór een door de rector te bepalen dag en tijdstip.
3. Het hoogste cijfer dat voor de herkansing, dan wel het eerder afgelegde examen is behaald, geldt als definitief cijfer.

Hoofdstuk VII Uitslag

Art. 32 Afronding cijfers

1. Het eindcijfer van het schoolexamen voor vakken zonder centraal examen, wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 t/m 10. Bij afronding geldt het volgende:
  - als het cijfer achter de komma 44 of lager is, dan wordt naar beneden afgerond
  - is het cijfer achter de komma 45 of hoger, dan wordt naar boven afgerond.
2. Het eindcijfer van het schoolexamen voor vakken met centraal examen, wordt uitgedrukt in een cijfer met één decimaal achter de komma. Bij afronding geldt het volgende:
  - als het cijfer achter de komma 44 of lager is, dan wordt naar beneden afgerond
  - is het cijfer achter de komma 45 of hoger, dan wordt naar boven afgerond.
3. De eindcijfers voor de vakken van het eindexamen worden uitgedrukt in een heel cijfer van 1 t/m 10.
4. Het eindcijfer van het eindexamen is het rekenkundig gemiddelde tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Als het cijfer achter de komma 49 is, dan wordt naar beneden afgerond, is het cijfer 50 of hoger, dan wordt naar boven afgerond.
5. Als een vak alleen een schoolexamen heeft, dan is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
6. Als een kandidaat, die een vak extra volgt, kan slagen door één of meer vakken buiten beschouwing te laten, dan worden deze vakken niet betrokken bij de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen samen een eindexamen te vormen. De extra vakken worden wel op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat hiertegen bezwaar maakt.

Art. 33 Uitslagbepaling

1. Op de website van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eindexamens> wordt jaarlijks de geldende zak-slaagregeling gepubliceerd.
2. Op de website van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eindexamens> wordt jaarlijks de geldende cum-lauderegeling gepubliceerd.
3. In het geval er sprake is van een combinatiecijfer, verwijzen we naar bijlage IV voor de samenstelling van het combinatiecijfer.

Art. 34 Inzage werk centraal examen

1. Het werk van het centraal examen ligt na vaststelling van de uitslag zes maanden ter inzage van belanghebbende.
2. Kandidaat en/of hun wettelijk vertegenwoordiger(s) kunnen inzage in het examenwerk verzoeken bij het gemandateerd bevoegd gezag.
3. Inzage van het examenwerk gebeurt onder toezicht.
4. Als van inzagerecht van het examenwerk gebruik wordt gemaakt, mag het originele werk het lokaal niet verlaten. Van het werk mogen geen aantekeningen worden gemaakt.
5. Inzage van digitaal gemaakt (gesloten) werk geschiedt uitsluitend vanaf beeldscherm.
6. Het is kandidaat nimmer toegestaan het gemaakte werk op enigerlei wijze te vermenigvuldigen. De kandidaat kan een kopie van het examenwerk aanvragen middels een schriftelijk verzoek aan het gemandateerd bevoegd gezag. Duplicatie wordt georganiseerd door een bevoegde medewerker van het Herbert Vissers College.
7. Een kandidaat kan op basis van inzage van het door hem/haar gemaakte centraal examenwerk schriftelijke bezwaar indienen bij het gemandateerd bevoegd gezag.

Bijlage I - Onregelmatigheden

Als onregelmatigheid wordt in ieder geval aangemerkt:

1. (Delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren dit wel te hebben gedaan;
2. Het na de gestelde deadline inleveren, onvolledig inleveren of afronden van een praktische opdracht, materiaal ten behoeve van een mondeling schoolexamen of handelingsdeel;
3. Examenwerk van een ander inleveren alsof het eigen werk betreft;
4. Als een kandidaat het werk meeneemt en zijn gemaakte werk, opgaven, bijlagen en kladpapier niet bij de toezichthouder inlevert en de zaal verlaten heeft.
5. Het plegen van plagiaat op welke manier dan ook (zoals bijvoorbeeld het citeren van bronnen zonder bronvermelding);
6. Gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
7. Een woordenboek of Binas waarin geschreven is meenemen in de examenzaal. Ook al zijn de aantekeningen niet door de kandidaat zelf gemaakt, de kandidaat is verplicht de hulpmiddelen voorafgaand aan het examen te controleren;
8. Afkijken of gelegenheid geven tot afkijken;
9. Overleggen met medeleerlingen tenzij dit is toegestaan;
10. Bij toiletbezoek op welke manier dan ook informatie uitwisselen en/of aanwijzingen geven aan medekandidaten;
11. Het niet in de examenstand zetten of niet-resetten van de grafische rekenmachine;
12. Het gebruik van een (grafische) rekenmachine als dit niet is toegestaan;
13. Multimedia-apparatuur en/of een ander hulpmiddel van welke aard dan ook (anders dan toegestaan) in het bezit hebben tijdens een examen;
14. Op welke manier dan ook contact hebben met anderen in of buiten de examenlocatie;
15. Bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren;
16. Ongeoorloofde afwezigheid bij een (school) examen;
17. Het op een andere manier een poging doen tot dan wel plegen van fraude.

Bijlage II – materialen en hulpmiddelen per afdeling/vak

TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO BB, KB, MAVO (TL)		
alle vakken	alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: ○ zwart- of blauw schrijvende pen ○ schrijfmateriaal incl. millimeterpapier ○ tekenpotlood ○ blauw en rood kleurpotlood ○ liniaal met millimeterverdeling ○ passer ○ nietmachine ○ geometrische driehoek ○ vlakgum ○ rekenmachine ○ computer als schrijfgerei
alle centrale examens	alle leerwegen	Eindelijk verklarend papieren woordenboek Nederlands; <i>of</i> Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands
Fries, moderne vreemde talen	alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels
wiskunde	alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos roosterpapier in cm ²
nask 1, nask 2	alle leerwegen	Door het CvTE goedgekeurd informatiemateriaal
cspe beroepsgericht	bb, kb en gl	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar o.a. in de instructie voor de examinerator meegedeeld.
cpe beeldend	gl, tl	Informatie over de afname wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld.
Voor extra toelichting wordt verwezen naar de website op examenblad.nl		

(vervolg bijlage II)

TOEGESTANE HULPMIDDELEN HAVO EN VWO	
alle vakken	Basispakket, bestaande uit: ○ zwart- of blauw schrijvende pen ○ schrijfmateriaal inclusief millimeterpapier ○ tekenpotlood ○ blauw en rood kleurpotlood ○ liniaal met millimeterverdeling ○ passer ○ nietmachine ○ geometrische driehoek ○ vlakgum ○ rekenmachine ○ computer als schrijfgerei
alle centrale examens	Eindelijk verklarend woordenboek Nederlands <i>of</i> Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands
Fries, moderne vreemde talen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels
Latijn, Grieks	Latijns resp. Grieks woordenboek
wiskunde A, B, C	- grafische rekenmachine - roosterpapier in cm ²
biologie, natuurkunde, scheikunde	- goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie of Sciencedata
tehatex vwo – cpe	Informatie over de afname wordt elk jaar in de instructie voor de examinator meegedeeld.
Voor extra toelichting wordt verwezen naar de website op examenblad.nl	

Bijlage III – herkansingsregeling schoolexamens per afdeling

Herkansingsregeling vmbo bb/kb

1. In het voorexamenjaar (3-vmbo) heeft de kandidaat de mogelijkheid om na SE-week 4 maximaal twee toetsen te herkansen uit het hele jaar.
2. In het derde leerjaar telt de herkansing bij een hoger resultaat zowel mee voor de SE-lijst als voor de overgang.
3. Als het eindcijfer voor het schoolexamen maatschappijleer is vastgesteld, heeft een kandidaat recht op één extra herkansing voor het vak maatschappijleer indien het eindcijfer lager is dan een 6.
4. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
5. Het hoogste behaalde cijfer is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
6. In het examenjaar (4-vmbo) zijn drie herkansingen mogelijk.
  - één of geen schoolexamen na SE-week 2.
  - twee of drie (indien er na SE-week 2 geen gebruik is gemaakt van een herkansingsmogelijkheid) na SE-week 3.

Herkansingsregeling mavo

1. In het voorexamenjaar zijn na SE-week vier maximaal twee herkansingen mogelijk.
2. In het derde leerjaar telt de herkansing bij een hoger resultaat zowel mee voor de SE-lijst als voor de overgang.
3. Als het eindcijfer voor het schoolexamen maatschappijleer is vastgesteld, heeft een kandidaat recht op één extra herkansing voor het vak maatschappijleer indien het eindcijfer lager is dan een 6.
4. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
5. Het hoogste behaalde cijfer is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
6. In het eindexamenjaar zijn als volgt maximaal vier herkansingen mogelijk:
  - één schoolexamen na SE-week 1
  - één schoolexamen na SE-week 2
  - twee schoolexamens na SE-week 3

Herkansingsregeling havo

1. SE-onderdelen in de voorexamenjaren zijn niet herkansbaar.
  - Een uitzondering wordt gemaakt voor het vak maatschappijleer, waarvoor één SE herkanst mag worden.
  - bij een hoger resultaat telt dit zowel mee voor de SE-lijst als voor de overgang.
  - Een uitzondering wordt gemaakt voor SE's voor het vak rekenen, deze mogen worden herkanst.
2. In het examenjaar worden in totaal maximaal zes toetsen herkanst.
  - Hierbij geldt dat er na iedere toetsweek een maximum van twee herkansingen inzetbaar is.
  - Deze herkansingen zijn inzetbaar voor SE toetsen die in de voorgaande toetsperiode zijn afgenomen.
3. Een inhaaltoets kan niet herkanst worden.

Herkansingsregeling vwo

1. SE-onderdelen in de voorexamenjaren zijn niet herkansbaar.
  - Een uitzondering wordt gemaakt voor het vak maatschappijleer, waarvoor één SE herkanst mag worden.
  - **bij een hoger resultaat telt dit zowel mee voor de SE-lijst als voor de overgang.**
2. In het examenjaar zijn in totaal maximaal zes herkansingen mogelijk:
  - hierbij geldt dat er na iedere toetsweek een maximum van twee herkansingen inzetbaar zijn.
  - deze herkansingen zijn inzetbaar voor SE-toetsen die in de voorgaande toetsperiode zijn afgenomen.
3. Een inhaaltoets kan niet herkanst worden.

Herkansingsregelingen HVX

HVX-vmbo kader:

1. De kandidaat mag in het voorexamenjaar maximaal twee herkansingen doen per vak.
2. De kandidaat mag in het examenjaar in totaal zes herkansingen doen:
  - twee herkansingen na de eerste toetsperiode
  - twee herkansingen na de tweede toetsperiode
  - twee herkansingen na de derde toetsperiode
3. Na elke toetsperiode volgt een herkansingsmoment waarin herkanst mag worden wat er in die periode is getoetst.
4. Elk onderdeel mag slechts één keer herkanst worden.
5. Als het eindcijfer voor het schoolexamen maatschappijleer is vastgesteld, heeft een kandidaat recht op één extra herkansing voor het vak maatschappijleer indien het eindcijfer lager is dan een 6.
6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
7. Het hoogste behaalde cijfer is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

HVX-mavo:

1. De kandidaat mag in het voorexamenjaar maximaal twee herkansingen doen per vak.
2. De kandidaat mag in het examenjaar in totaal zeven herkansingen doen:
  - twee herkansingen na de eerste toetsperiode
  - drie herkansingen na de tweede toetsperiode
  - twee herkansingen na de derde toetsperiode
3. Na elke toetsperiode volgt een herkansingsmoment waarin herkanst mag worden wat er in die periode is getoetst.
4. Elk onderdeel mag slechts één keer herkanst worden.
5. Als het eindcijfer voor het schoolexamen maatschappijleer is vastgesteld, heeft een kandidaat recht op één extra herkansing voor het vak maatschappijleer indien het eindcijfer lager is dan een 6.
6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
7. Het hoogste behaalde cijfer is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

HVX-havo:

1. De kandidaat mag in het voorexamenjaar maximaal twee herkansingen doen per vak.
2. De kandidaat mag in het examenjaar in totaal acht herkansingen doen:
  - twee herkansingen na de eerste toetsperiode
  - drie herkansingen na de tweede toetsperiode
  - drie herkansingen na de derde toetsperiode
3. Na elke toetsperiode volgt een herkansingsmoment waarin herkanst mag worden wat er in die periode is getoetst.
4. Elk onderdeel mag slechts één keer herkanst worden.
5. HVX-kandidaten volgen een aantal vakken in de reguliere afdeling van het HVC. Voor deze vakken geldt een nadere bepaling op de hierboven beschreven herkansingsmogelijkheden. Voor elk vak dat de kandidaat in de reguliere afdeling volgt, kan de kandidaat in het examenjaar maximaal drie van bovenstaande herkansingen voor dat vak inzetten. Zij maken deze herkansingen bovendien op het door de reguliere afdeling vastgestelde moment.
6. Dit geldt voor de volgende vakken:
  - Bedrijfseconomie
  - Bewegen, Sport en Maatschappij
  - Informatica
  - Maatschappijwetenschappen
  - Natuur, Leven en Technologie

HVX-vwo:

1. De kandidaat mag in het voorexamenjaar maximaal twee herkansingen doen per vak.
2. De kandidaat mag in het examenjaar in totaal negen herkansingen doen:
  - drie herkansingen na de eerste toetsperiode
  - drie herkansingen na de tweede toetsperiode
  - drie herkansingen na de derde toetsperiode
3. Na elke toetsperiode volgt een herkansingsmoment waarin herkanst mag worden wat er in die periode is getoetst.
4. Elk onderdeel mag slechts één keer herkanst worden.
5. HVX-kandidaten volgen een aantal vakken in de reguliere afdeling van het HVC.
6. Voor deze vakken geldt een nadere bepaling op de hierboven beschreven herkansingsmogelijkheden. Voor elk vak dat de kandidaat in de reguliere afdeling volgt, kan de kandidaat in het examenjaar maximaal drie van bovenstaande herkansingen voor dat vak inzetten.
7. Zij maken deze herkansingen bovendien op het door de reguliere afdeling vastgestelde moment. Dit geldt voor de volgende vakken:
  - Bedrijfseconomie
  - Bewegen, Sport en Maatschappij
  - Informatica
  - Maatschappijwetenschappen
  - Natuur, Leven en Technologie

Bijlage IV – samenstelling combinatiecijfer havo en vwo

Combinatiecijfer havo

Het combinatiecijfer is onderdeel van de zak- en slaagregeling.

Voor de uitslagbepaling worden, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald, de eindcijfers voor maatschappijleer (MAAT), het profielwerkstuk (PWS) en culturele kunstzinnige vorming (CKV) rekenkundig gemiddeld in het zogeheten combinatiecijfer. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee.

Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,50 wordt dus een 6 en 5,49 een 5.

Combinatiecijfer vwo

Het combinatiecijfer is onderdeel van de zak- en slaagregeling.

Voor de uitslagbepaling worden, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald, de eindcijfers voor algemene natuurwetenschappen (ANW), maatschappijleer (MAAT), het profielwerkstuk (PWS) en culturele kunstzinnige vorming (CKV) rekenkundig gemiddeld in het zogeheten combinatiecijfer. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee.

Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,50 wordt dus een 6 en 5,49 een 5.